

PROGRAMA ANALITICĂ / FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Științe ale Educației
Departamentul	Departamentul de Științe ale Educației
Domeniul de studii	Științe ale educației
Ciclul de studii	Master
Programul de studii/calificarea	Comunicare didactică

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Politici educaționale de formare a formatorilor				
Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Otilia CLIPA				
Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Otilia CLIPA				
Anul de studiu	I	Semestrul	2	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DSI – Discipline de sinteză; DAP – Discipline de aprofundare				DAP
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DA

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator		Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	30
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	50
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	50
II d) Tutoriat	0
III Examinări	3
IV Alte activități:	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	133
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	175
Numărul de credite	7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Factori individuali și psihosociali ai învățării și formării adulților
Competențe	<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare; utilizarea lor adecvată în comunicarea

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> PC, videoproiector, suporturi electronice pentru unitatea de curs, prezentări PPT sau Prezi, soft-uri educaționale, materiale pentru aplicații, CD-uri sau DVD-uri, flip-chart, foi A1 și A3; soft-uri educaționale, manuale 	
Desfășurare aplicații	Seminar	<ul style="list-style-type: none"> PC, videoproiector, suporturi electronice pentru aplicații, prezentări PPT sau Prezi, soft-uri educaționale, materiale pentru aplicații, CD-uri sau DVD-uri, flip-chart, foi A1 și A3; soft-uri educaționale, manuale și materiale auxiliare utilizate pentru aplicații specifice; referatul etc
	Laborator	
	Proiect	

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Dezvoltarea unui sistem conceptual specific managementului școlar și a unei viziuni generale și adaptabile asupra funcționării instituțiilor educaționale. C2. Interpretarea sistemului conceptual specific managementului educațional din perspectiva școlii ca subsistem social.
Competențe transversale	CT1. Aplicarea valorilor, principiilor și a normelor de deontologie profesională specifice managementului instituțiilor educaționale CT2 Dezvoltarea și asumarea unor strategii de conducere și relaționare specifice rolurilor situate la diverse niveluri ierarhice din cadrul organizației școlare

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Identificarea politicilor educaționale oportune pentru sistemul de învățământ românesc
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea modalităților prin care se poate forma un cadru didactic în sistemul românesc sau european, - Compararea sistemelor de formare ale profesorilor în Europa, - Descrierea și aplicarea metodelor de formare specifice educării profesorilor, - Identificarea modalităților prin care pot fi modernizate metodele clasice de formare ale profesorilor, - Găsirea unor exemple specifice modalităților de formare ale formatorilor - Propunerea unui program de formare adaptat specificului educațional.

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> - Politic și politici educaționale; politici educaționale în contextul politicilor publice (2 ore); - Politici educaționale europene și românești (4 ore); - Politici educaționale – conținuturi, management, curriculum, competențe, educație timpurie, universitară, egalitate de șanse (2 ore); - Politici educaționale privind formarea cadrelor didactice (2 ore); - Formarea formatorilor - necesitate și actualitate (2 ore); - Formarea profesorilor în România – istoric și perspective (2 ore); - Forme de organizare ale educației universitare referitoare la formarea profesorilor (2 ore); - Metode didactice de formare a profesorilor – de la clasic la modern (prelegerea, seminarul și activitățile practice) (4 ore); - Sisteme europene de formare a formatorilor; rapoarte europene – comparații (4 ore); - Metode clasice și alternative de evaluare a competențelor profesorului (4 ore); 	28 ore	Ex. expunerea, prelegerea, prelegerea cu oponent, prelegerea-dezbatere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	
Bibliografie			
<ul style="list-style-type: none"> - *** (2000). <i>Teaching Strategies in Higher Education: Effective Teaching, Effective Learning</i>, Szged, Hungary. - *** (1958). <i>Probleme de pedagogie ale învățământului superior</i>, E.D.P., București. - ***(1998). <i>Manual de Managementul Proiectelor</i>, Departamentul pentru Integrare Europeană, Guvernul României, București. - *** (2000). <i>The Changing Conditions of Higher Education Teaching Personnel</i>, Geneva. 			

- *** (2000). *Teaching Strategies in Higher Education: Effective Teaching, Effective Learning*, Szged, Hungary.
- *** (2002). *Survey on Master Degrees and Joint Degrees in Europe*.
- *** (2003). *Raport de țară, Conferința Europeană a Miniștrilor Educației*, Berlin, sept. 2003.
- *** (2003). *Management educațional*, Institutul Român de Management Educațional, vol. I-II, Ed. CDRMO, Iași.
- *** (2007). *White Paper on a European*
- *** (2013). *Cadrul Strategic Național de Referință*, Guvernul României
- ***(2003). *Trends 2003 Progress Towards the European Higher Education Area*.
- ***(2004). *Proiectul de lege privind organizarea programelor universitare din 2004*.
- ***(2016). *Structural indicators on Early Leaving from Education and training in Europe, Eurydice*;
- Avram, A. & Cooper, C. (2008). *Psihologie organizațional-managerială*, ed. Polirom, Iași;
- Bârgăoanu, A. (2003), *Managementul proiectelor*, Ed. Comunicare. Ro, București
- Bireaud, Annie (1990) – *Les méthodes pédagogiques dans l'enseignement supérieur*, Paris.
- Bogathy, Z. (2007). *Manual de tehnici și metode în psihologia muncii și organizațională*, ed. Polirom, Iași;
- Briggs, J. (1999) – *Teaching for Quality Learning at University: What The Student Does*, Society for Research into Higher Education & Open University Press.
- Castincaud, Fl. (2003) - *L'analyse de pratiques, à quelle conditions?*, în revista Cahiers Pédagogiques, *Analysons nos Pratiques 2*, vol. 416, septembrie 2003, p. 9 -11.
- Chelcea, S. (2008). *Psihosociologie. Teorii, cercetări, aplicații*, ed. Polirom, București,
- Chevaillier, T. (2000) – *The changing conditions of higher education teaching personnel*, International Labor Office, Geneva.
- Chiș, V. (2002) – *Profesionalizarea carierei didactice*, în vol. *Cooperare și interdisciplinaritate în învățământul universitar*, Ed. Presa universitară clujeană, Cluj-Napoca.
- Cojocaru, Șt. (2004). *Design-ul propunerilor de finanțare. Metodologie, modele de proiecte, comentarii*, ed. Lumen;
- Constandache, Mirela (2001) – *Formarea inițială pentru profesia didactică prin Colegiile Universitare de Institutori*, Ed. Muntenia, Constanța.
- Constantin, T. & Stoica-Constantin, A. (2002). *Managementul resurselor umane*, Ed. Institutul European, Iași,
- Constantinescu, A-G. (2014). *Motivație și satisfacție în procesul de muncă*, Ed. Universității din București, București;
- Cucos, C. (coord.) (2005). *Educația – provocări la început de mileniu Omagiu profesorului Teodor Cozma*, Ed. Universității „Al.I.Cuza”, Iași.
- De Peretti, A. (1998). *Encyclopedie de l'évaluation en formation et en education, Guide pratique*, Ed. ESF, Lyon.
- De Winter Hebron, C. (1996). *Higher Education in The United Kingdom*, CEPES, Ed. Leland Conley Barrons, București.
- Delors, J. (coord) (2000). *Comoara lăuntrică. Raportul către UNESCO al Comisiei Internaționale pentru Educație în secolul XXI*, Ed. Polirom, Iași.
- Eppler, M. (2007). *Capcanele managementului, Soluții pentru a transforma eșecul în victorie*, Ed. Polirom, Iași,
- Everard, K.B. și Morris, G. (1996). *Effective school management*, ediția a III a, ed. Paul Chapman, Londra.
- Fiske, J (2003). *Introducere în științele comunicării*, Ed. Polirom, Iași;
- Gherguț, A. și Ceobanu, C. (2009). *Elaborarea și managementul proiectelor educaționale în servicii educaționale. Ghid practic*, ed. Polirom, Iași.
- Gibbs, G și Coffey, M. (2004). *The impact of training of university teachers on their teaching skills, their approach to teaching and the approach to learning of their students*, în rev. *Active learning in higher education*, vol. 5, London.
- Goleman, D. (2007). *Inteligența emoțională in leadership*, ed. Curtea Veche, București;
- Hansen, A și Simonsen, B. (2001). *Mentor, Master and Mother the professional development of teachers in Norway* în volumul „European Journal of Teacher Education”, vol. 24, nr.2.
- Harkins, Stephen (2001). *Multiple Perspectives on the Effects of Evaluation on Performance Toward an Integration*, ed. Kluwer Academic Publishers, Massachusetts.
- Hattie, J. (2014). *Învățarea vizibilă. Ghid pentru profesori*, Ed. Trei, București;
- Hughes, M. & Bradford Terrell J. (2013). *Inteligența emoțională în acțiune. Programe de training și coaching pentru lideri, manageri și echipe*, ed. Curtea Veche, București;
- Huse, E.F. și Cummings, T.G. (1985), *Organizational development*, St. Paul, NY.
- Illeris, K. (coord., 2014). *Teorii contemporane ale învățării. Autori de referință*, Ed. Trei, București;
- Iosifescu, Ș. (2005). *Patru exerciții de politică educațională în România*, Centrul Educația 2000+ și UNICEF, București,
- Iosifescu, Ș. (coord.) (2000). *Manual de management educațional pentru directorii de unități școlare*, Ed. ProGnosis, București.
- Iucu, R și Păcurari, O. (2001). *Formarea inițială și continuă a cadrelor didactice*, Ed. Humanitas Educațional, București.
- Iucu, R. (2004), *Formarea cadrelor didactice, sisteme, politici, strategii*, Ed. Humanitas Educațional, București.

- Jacques, D. (1999). *When Teaching Becomes Learning*, in *Teaching Strategies in Higher Education*.
- Jinga, I. (1998). *Evaluarea personalului didactic din învățământul superior*, Rev. Forum, București, nr. 469,470,471.
- Kehm, B. (1999). *Higher Education in Germany*, CEPES, Ed. Leland Conley Barrons, Wittenberg.
- Kerzner, H. (2006). *Project Management. A Systems Approach to Planning, Schedule in and Controlling* (9th edition), New Jersey: John Wiley & Sons.
- Lieury, A. (2008). *Experimente de psihologie pentru dezvoltarea personală*, Ed. Polirom, Iași;
- Lock, D. (2000), *Management de proiect*, Ed. Codecs, București.
- Maciuc, I. (1998) - *Formarea formatorilor. Modele alternative și programe modulare*, E.D.P., București.
- Mackenzie, M, Eraut, M și Jones, H (1975) – *Arta de a preda și arta de a preda – introducere la metode și materiale noi folosite în învățământul superior*, E.D.P., București.
- Marzano, R. (2015). *Arta și știința învățării. Un cadru cuprinzător pentru o instruire eficientă*, Ed. Trei, București;
- Miclea, M. și Opre Dana (2002). *Evaluarea academică*, Asociația de Științe Cognitive din România, Cluj-Napoca.
- Mierieu, Ph. Coord. (1996). *Le transfert de connaissances en formation initiale et en formation continue*, CRDP, Lyon.
- Mihăilescu, Ioan (1997). *Sisteme de învățământ superior în Europa Centrală și de Est*, Ed. Alternative, București.
- Nasser, F. și Fresko, B.(2002). *Faculty Views of Student Evaluation of College Teaching*, în rev. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, vol. 27, Nr.2.
- Neacșu, I și Tomșa, Gh. (1985). *Seminarul didactic universitar*, Ed. Universității București, București.
- Neacșu, I. (1997). *Educația liberală – o continuă și benefică provocare la adresa școlii și socialului*, rev. *Forum*, nr. 457, 458, 459, București.
- Nicu, A. (2013). *Politici educaționale. Repere teoretice și pragmatice*, Ed. ASCR, Cluj+Napoca;
- Niculescu, R.M. (2000). *Formarea formatorilor*, ed. All Educațional, București.
- Niculescu, R.M. și Cucoradă, E.(2002). *Evaluarea în formarea inițială și continuă*, Ed. Universității „Transilvania”, Brașov.
- O Sullivan, T., Hartley, J. Saunders, D., Montgomery, M. & Fiske, J (2001). *Concepte fundamentale din științele comunicării și studii culturale*, Ed Polirom, Iași;
- Opran, C. și Stan, S. (2005). *Managementul proiectului*, SNSPA, București,
- Oprea, D. (2001), *Managementul proiectelor. Teorie și cazuri practice*, Ed. Sedcom Libris, Iași,
- Owen, J. (2008). *Cum să fii un bun manager*, Ed. Polirom, Iași
- Paisant, C. și Priou, N. (2002) – *Les Cahiers de L'ISP, L'analse des pratiques*, nr. 34, Paris.
- Pânișoară, G. & Pânișoară, I-O (2004). *Managemetnul resurselor umane*. Ghid practic, Ed Polirom, Iași;
- Pânișoară, G. & Pânișoară, I-O (2005). *Motivarea eficientă*. Ghid practic, Ed Polirom, Iași;
- Pânișoară, G. & Pânișoară, I-O (2016). *Managemetnul resurselor umane*. Ghid practic, Editia a III a, Ed Polirom, Iași;
- Perrenoud, Ph. (2003). *L'analyse de pratiques en questions*, în revista *Cahiers Pédagogiques, Analysons nos Pratiques 2*, vol. 416, septembrie 2003, p. 12 – 15.
- Perry, W. (1999). *Forms of Ethical and Intellectual Development in the College Years: a Scheme*, Jossey-Bass Publishers, San Francisco.
- Pollet, M-C. (2001). *Pour une didactique des discours universitaires – Étudiants et système de communication à l'université*, ed. De Boeck Universite, Bruxelles.
- Quellet, Andre (1983). *L'Évaluation Créative*, Presses de l'Université du Quebec, Quebec.
- Scarlat, C. și Galoiu, H. (2002), *Manual de instruire avansată în managementul proiectelor*, Buucrești,
- Schiefer, U. și Dobel, R. (2001), *Mapa-Project. A Practical Guide to Integrated Project Plannind and Evaluation*, Open Society Institute, Institute for Educational Policy, OSI-IEP Publications, Budapest.
- Senge, P. (2016). *Școli care învață. A cincea disciplină aplicată în educație*, Ed. Trei, București
- Stanciu, M. (2015). *Teoria instruirii și a evaluării*, ed. Ion Ionescu de la Brad, Iași;
- Stoica, A (2003). *Evaluarea progresului școlar - de la teorie la practică*, Ed. Humanitas, București.
- Stolovitch, H. & Keeps, E. (2017). *Formarea prin transformare*, Ed. Trei, București;
- Taras, M. (2002). *Using Assessment for Learning and Learning for Assessment*, in rev. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, vol. 27, Nr.6.
- Temple, Charles (2001). *Gândirea critică în abordare transcurriculară (lectura și scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul superior)*, Cluj-Napoca.
- Temple, Charles (2003). *Pregătirea studenților pentru implicare activă în viața comunității*, în vol. *Noua paradigmă universitară: centrarea pe client*, Ed. Presa universitară clujeană, Cluj- Napoca, p. 87-94.
- Teodorescu, S și Iacob, L. (1987). *Activitatea seminarială – repere bibliografice*, în volumul „*Pedagogia universitară – tradiție și modernitate – experiențe și exigențe*” coord. Gh. Marinescu, Ed. Junimea, Iași.
- Vințanu, N. (2001). *Educația universitară*, Ed. Aramis, București.
- Vlăsceanu, Lazăr (coord.) (2002). *Școala la răscruce, schimbare și continuitate în curriculum învățământului obligatoriu, - studiu de impact*, ed. Polirom, Iași.

- Vogler, Jean coord. (2000). *Evaluarea în învățământul preuniversitar*, ed. Polirom, Iași.
- Voiculescu, Florea (2004) - *Analiza resurse - nevoi și managementul strategic în învățământ*, Ed. Aramis, București.
- Voiculescu, Florea (2004), *Analiza resurse - nevoi și managementul strategic în învățământ*, Ed. Aramis, București.
- Wagner, T. (2014). *Formarea Inovatorilor. Cum crești tinerii care vor schimba lumea de mâine*, Ed Trei, București.
- West, M. (2005). *Lucrul în echipă. Lecții practice*, Ed. Polirom, Iași;
- Wilkinson, B. (2003). *Cele 7 legi ale învățării, Cum să înveți aproape orice practic pe oricine*, Ed. Logos, Cluj-Napoca;
- Wilson, J. (2007). *151 de idei eficiente pentru motivarea angajaților, cum să îi formezi și să-i păstrezi pe cei mai buni*, Ed. Polirom, Iași,
- *Word Higher Education* (CD-ROM), Data Base, 2000;
- www.aahebulletin.com - (American Association for Higher Education)
- www.calisro.ro;
- *Eurydice*, The Information Network on Education in Europe (<http://eacea.ec.europa.eu/education/Eurydice/>)

Aplicații (Seminar/laborator/proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> - Politic și politici educaționale - aplicații - Politici educaționale europene și românești – sisteme de învățământ europene; - Politici educaționale – conținuturi, management, curriculum, competențe, educație timpurie, universitară, egalitate de șanse; - Politici educaționale privind formarea cadrelor didactice; Forme de organizare ale educației universitare referitoare la formarea profesorilor; - Metode didactice de formare a profesorilor – de la clasic la modern (prelegerea, seminarul și activitățile practice) – aplicații; Aplicații ale metodelor clasice și propuneri de modernizare a lor pentru diverse conținuturi actuale, - Sisteme europene de formare a formatorilor; rapoarte europene – comparații; - Modalități informale și trasee flexibile pentru formarea profesorului, 	14	exercițiul, conversația, demonstrația, experimentul, dezbateră, expunerea, problematizarea, proiectul, lucrări practice, turul galeriei	

Bibliografie

Bibliografia seminarului (minim 5 itemi)

- Marzano, R. (2015). *Arta și știința învățării. Un cadru cuprinzător pentru o instruire eficientă*, Ed. Trei, București;
- *Eurydice*, The Information Network on Education in Europe (<http://eacea.ec.europa.eu/education/Eurydice/>);
- Iucu, R. (2004) – *Formarea cadrelor didactice, sisteme, politici, strategii*, Ed. Humanitas Educațional, București.
- Jacques, D. (1999) – *When Teaching Becomes Learning*, in *Teaching Strategies in Higher Education*.
- Jinga, I. (1998) – *Evaluarea personalului didactic din învățământul superior*, Rev. Forum, București, nr. 469,470,471.
- Mackenzie, M, Erout, M și Jones, H (1975) – *Arta de a preda și arta de a preda – introducerea la metode și materiale noi folosite în învățământul superior*, E.D.P., București.
- Niculescu, R.M. (2000) – *Formarea formatorilor*, ed. All Educațional, București.
- Niculescu, R.M. și Cucoradă, E.(2002) – *Evaluarea în formarea inițială și continuă*, Ed. Universității „Transilvania”, Brașov.
- Temple, Charles (2001) – *Gândirea critică în abordare transcurenculară (lectura și scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul superior)*, Cluj-Napoca.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei au fost elaborate ca urmare a consultării programelor de studii similare din țară și din țările care au semnat acorduri Erasmus+ și evaluărilor periodice ale Inspectoratului Școlar Județean Suceava și a nevoilor de formare în domeniul formării adulților.

11. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea modalităților prin care se poate forma un cadru didactic în sistemul românesc sau european, - Compararea sistemelor de formare ale profesorilor în Europa, 	Test docimologic	50%
Seminar	<ul style="list-style-type: none"> - Descrierea și aplicarea metodelor de formare specifice educării profesorilor, - Identificarea modalităților prin care pot fi modernizate metodele clasice de formare ale profesorilor. 	Test docimologic, portofoliu, proiect, referat, prezentare, eseu etc.	50%

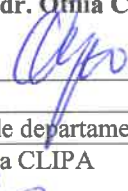
Standard minim de performanță

Standarde minime pentru nota 5:

- recunoașterea și descrierea sumară a unui sistem educațional,
- descrierea unei forme de organizare a profesorilor;
- schițarea unui proiect didactic de formare a formatorilor,

Standarde minime pentru nota 10:

- clasificarea sistemului de metode didactice,
- să analizeze și argumenteze utilizare anumitor metode didactice în formarea profesorilor,
- analiza metodelor folosite și în alte spații educaționale europene,
- să exemplifice și să analizeze critic exemple de metode didactice;
- să conceapă un proiect de formare al formatorilor.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
20.09.2016	Conf. univ. dr. Otilia Clipa 	Conf. univ. dr. Otilia Clipa

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
26.09.2016 	conf. univ. dr. Otilia CLIPA

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
26.09. 2016 	conf. univ. dr. Aurora Adina COLOMEISCHI